

Centrul de Acțiune, Resurse, Formare pentru Integritatea Academică (CARFIA)

-Raport de activitate 2020-

CARFIA este înființat prin decizia din 19.07.2017 a Senatului Universității din București (UB) și s-a aflat în subordinea directă a rectorului UB până la 1 octombrie 2020, după care, în urma aprobării noii organigrame a UB, de la 1 octombrie 2020, este integrat în *Direcția de Orientare strategică, evaluare, monitorizare și politici publice*, funcționând pe baza statutului aprobat de Senatul UB în ședința din data de 21 februarie 2018. Misiunea CARFIA este de a ridica nivelul de conștiință în mediul universitar național în ceea ce privește problematica integrității academice, a prevenției plagiatului și a fraudei academice, prin acceptarea și punerea constantă în lucru, la nivelul facultăților și departamentelor din UB, a practicilor corespunzătoare acestei problematice și domeniului integrității academice (Statut art. 5 (1)).

CARFIA a avut doi angajați până la 30 octombrie: prof. dr. Marian Popescu (coordonatorul centrului) și dr. Constantin Brîncuș (documentarist). După 1 noiembrie, prof. Marian Popescu este numit onorific director de către rectorul UB. Activitățile CARFIA până în prezent, descrise mai jos, au avut ca obiectiv, în acord cu misiunea Centrului, consolidarea și dezvoltarea culturii integrității în mediul universitar. Aceste activități au vizat personalul didactic de predare, personalul didactic administrativ și doctoranzii UB, dar și dezvoltarea relațiilor internaționale.

Principalele activități CARFIA au fost organizate și realizate pe următoarele direcții de acțiune:

I Dezvoltarea internă a centrului prin discuții, dezbateri și consultări cu membrii Universității din București:

- Discuții cu Rectorul UB, prof.dr. Marian Preda, în ianuarie și octombrie, cu prorectorul prof.dr. Bogdan Murgescu, în vederea dezvoltării CARFIA, a relațiilor cu IRAFPA și lansarea chestionarelor IRAFPA în comunitatea academică a UB, despre situația CARFIA în contextul noii organigrame a UB, despre discutarea și validarea

rezoluției GLIA în proxima întâlnire a Consorțiului „Universitaria”, despre conferința dnei prof. emerit Michelle Bergadaà.

- Oferire de consultanță dl dr. Andrei Mărășoiu (ICUB) în vederea organizării unor ateliere pe teme de etică a virtuților.

II Dezvoltare instituțională

- *Revizuirea Codului de etică al UB*, cerută CARFIA de către prorector Magdalena Platis, și realizată de Centru, cu sprijinul unor experți invitați din UB. CARFIA inițiază organizarea Grupului de lucru pentru revizuirea codului de etică, corespondența cu membrii Comisiei de etică, ai Comisiei de etică a cercetării științifice și ai Centrului de cercetare în etică aplicată. Se discută deficiențele codului de etică existent și modalitatea cea mai adecvată de restructurare a acestuia. În perioada 25 februarie - 9 martie, Codul este revizuit de dr. Constantin C. Brîncuș și prof. dr. Marian Popescu. Urmează consultări cu membrii CARFIA, membrii CCEA, ai Comisiei de Etică și membrii Comisiei de Etică a Cercetării Științifice. CARFIA analizează și integrează feedback-ul primit și înregistrează versiunea revizuită a Codului la Registratura UB în data de 9 martie și îl depune la secretariatul dnei prorector Magdalena Platis. În cursul lunii mai, CARFIA are cinci conferințe succesive ZOOM cu conducerea Comisiei de Etică și colaboratorii acesteia în vederea finalizării textului Codului de etică și a corelării Regulamentului de funcționare a Comisiei de Etică cu Codul. CARFIA analizează și evaluează toate observațiile trimise de Comisia de Etică și definitivează textul Codului care este trimis apoi către Comisia de Etică în vederea discutării și validării de către membrii săi. Comisia face ultimele modificări (introduce în Cod o secțiune despre Comisia de Etică).
- *Participare pro bono la activitățile grantului FDI*. CARFIA este invitată și participă în lunile februarie (3 ședințe), mai, iunie, septembrie la organizarea și desfășurarea noului grant FDI, coordonat de prorector Laura Comănescu. CARFIA propune organizarea unor ateliere de etică și integritate academică în UB și analizarea situației tutorilor de an în facultăți, organizarea Școlii de Integritate la Cumpătu, participarea a trei membri UB la Colocviul internațional de la Universitatea din Coimbra, dedicat

integrității academice, organizarea conferinței dnei Michelle Bergadaà la UB, validarea grupului de lucru pentru revizuirea codului de etică al UB și întâlnirile/atelierele de etică și comunicare, organizarea unor întâlniri în licee, activități de formare a personalului didactic din preuniversitar în domeniul integrității academice, organizarea unei dezbateri - pilot cu reprezentanți ai mediului preuniversitar. În iunie are loc Conferința ZOOM a grantului FDI cu membrii din învățământul preuniversitar. Se discută organizarea atelierelor în contextul noilor restricții. CARFIA furnizează o documentație privind cadrul juridic al consilierului de integritate în învățământul preuniversitar. În septembrie, prof.dr. Marian Popescu participă la dezbateră din cadrul FDI pe tema etica și integritatea în sistemul educațional preuniversitar care este dedicată profilului consilierului de integritate.

III Dezvoltare internațională

- *Relațiile cu IRAFPA.* CARFIA dezvoltă, încă de la înființare, relații de colaborare cu IRAFPA (Institutul de Cercetare și Acțiune privind Frauda și Plagiatul Academic, Geneva). Centrul a făcut demersuri prin care UB să devină membru instituțional al IRAFPA, a cărui expertiză în domeniul eticii și integrității academice este utilă pentru UB. Prof.dr. Marian Popescu este numit în Comitetul științific al Institutului (pentru formare la nivel școli doctorale), iar în octombrie este numit în Board-ul IRAFPA. În lunile martie, mai, iunie, iulie, septembrie, octombrie și noiembrie, CARFIA/ prof.dr. Marian Popescu participă la conferințe, discuții Zoom cu board-ul și președinta IRAFPA, prof. emerit Michelle Bergadaà, privind: organizarea în condițiile pandemiei incipiente a Colocviului Internațional de la Coimbra, restructurarea activității institutului prin organizarea pe patru poli, dl prof. Marian Popescu urmând să organizeze polul *Transferul de cunoaștere*, crearea în cadrul acestui pol a unei serii de emisiuni Web-tv dedicate temei integrității academice. Prof. dr. Marian Popescu redactează scenariul celor șase emisiuni Web-tv și colaborează cu agenția multimedia BeVisible din Geneva. Prof.dr. Marian Popescu discută din partea IRAFPA o colaborare cu Universitatea din Montreal, organizarea unei Școli de Integritate în Franța în 2021. În lunile august și septembrie, prof.dr. Marian Popescu are mai multe

discuții ZOOM cu prof. dr. Virginie Lecourt, Universitatea din Montreal, pe tema pedagogiei integrității și etica cercetării în vederea realizării unor instrumente utile atât pentru IRAFPA cât și pentru UB. În lunile octombrie și noiembrie, prof.dr. Marian Popescu are mai multe discuții pe Skype cu prof. emerit Michelle Bergadaà (IRAFPA) despre sesiunile Colocviului de la Coimbra și întrebările pe teme colocviului primite de la cadre didactice și cercetători anterior colocviului, despre conferința de la București de pe 19 noiembrie, despre Școala de Vară IRAFPA 2021 și volumul cu lucrările Colocviului internațional de la Coimbra.

Colocviul internațional de la Coimbra. CARFIA a participat prin dl. prof.dr. Marian Popescu în octombrie la lucrările colocviului. Un alt coleg din UB, propus de CARFIA, dl. Horea Bădău, a cărui comunicare fusese acceptată, nu a mai putut face deplasarea. Colocviul de la Coimbra, organizat în condiții de securitate sanitară ireproșabile prin supervizarea de către universitate și autoritatea guvernamentală portugheză, a fost organizat pe 7 sesiuni de prezentări și două ateliere. Participanții prezenți și cei online, colegi/e din Franța, Elveția, Tunisia, Spania, Germania, Canada, Muntenegru și Portugalia, au abordat subiecte sau prezentat studii de caz foarte relevante pentru practica eticii și integrității academice în Europa, Maghreb și Canada (v. programul <https://irafpa.org/en/research/intl-colloquium-2020-coimbra/sessions-details/>). Prof. dr. Marian Popescu a prezidat prima sesiune, dedicată corespondenței între normele juridice și normele academice, a prezentat comunicarea “Le retour de l’Intégrité. Du l’intellect au caractère » și a susținut atelierul „Transferul de cunoaștere”.

- *Adunarea generală IRAFPA.* În deschiderea Colocviului, la Coimbra are loc și Adunarea Generală IRAFPA. Prof. dr. Marian Popescu este ales membru în conducerea (Biroul) IRAFPA alături de prof. emerit Michelle Bergadaà (Universitatea din Geneva, președinta IRAFPA), prof. dr. Paulo Peixoto (ombudsman al studenților, Universitatea din Coimbra), prof. dr. Michel Kalika (Universitatea din Lyon).
- *Conferința prof.emerit Michelle Bergadaà,* președinta IRAFPA, cu tema „Științele integrității și Responsabilitatea societală academică”, susținută pentru comunitatea academică a UB. (v. <https://unibuc.ro/conferinta-online-pe-tema-eticii-si-a-integritatii->

[academice-sustinuta-la-ub-de-prof-univ-dr-michelle-bergadaa-presedinta-irapfa/](#)),

urmărită de membrii ai comunității UB, dar și din centre universitare din țară.

- *Susținerea webinar-ului Academic Integrity cu prezentarea „Back to the Roots of Integrity”* a prof. Marian Popescu (IRAFPA/CARFIA) în cadrul The 1st virtual international conference on sustainable education, organizat de Universitatea Națională Vasyl Stefanyk (Ukraina), urmare a solicitării adresate IRAFPA.

IV Formare în etică și integritate academică

- *Chestionarele IRAFPA.* CARFIA contactează începând din martie membrii comunității academice din UB în vederea difuzării Chestionarelor IRAFPA privind integritatea academică la nivelul instituțiilor universitare și la nivelul școlilor doctorale (activitate continuă).
- *Școala de Integritate CARFIA.* CARFIA a pregătit și organizat a treia ediție a Școlii de integritate care a avut loc în octombrie, pe platforma Zoom. În iunie CARFIA desfășoară activități în vederea organizării Școlii și a Întrunirii GLIA la Cumpătu, în contextul noilor restricții. Au loc consultări cu membrii CARFIA și GLIA, cu Conducerea UB și administrația Centrului de la Cumpătu și e decisă organizarea online. La Școala de Integritate au participat colegi și colege din UB, dar și de la Timișoara, Iași și Oradea, precum și doctoranzi ai UB. Cele patru sesiuni și trei dezbateri ale Școlii au privit funcția tutorelui și ghidarea studenților dealungul studiilor, ce provocări produce contextul restrictiv și cum răspunde universitatea românească, efecte asupra eticii și integrității academice, cum cunoaștem realitatea etică și de integritate a universității românești, pentru o nouă politică de integritate academică. De asemenea au fost produse prezentări privind realitatea universității românești în cel mai recent Raport al Comisiei Europene și despre mediul academic și dezvoltarea sa etică.

V Dezvoltarea de politici comune privind etica și integritatea academică (EIA)

- CARFIA a inițiat în 2019 formarea, prin desemnare de către rectorii universităților membre ale consorțiului „Universitaria”, a grupului de lucru pentru integritate academică GLIA. În iulie 2019, GLIA a realizat un document, Rezoluția GLIA, privind o politică comună a consorțiului privind EIA. El nu a fost supus nici până acum prezentării și validării în consorțiu. Centrul a ținut legătura cu membrii GLIA pe tot parcursul anului, informându-i despre evenimente majore privind EIA. În octombrie, GLIA este invitat să participe la Școala de Integritate unde a fost prezentată și Rezoluția.

VI Resurse

- *Antologia de texte.* CARFIA inițiază începând din iulie și elaborează structura unei antologii cu texte despre integritatea academică și începe contactarea posibililor autori (activitate continuă).
- *Site-ul CARFIA.* Centrul a solicitat în repetate rânduri membrilor UB să uzeze de site pentru publicarea unor articole, puncte de vedere, semnale privind EIA. Tăcerea a fost singurul răspuns. Prof.dr. Marian Popescu a produs conținut (text, imagine) pentru site-ul CARFIA timp de peste doi ani. În acest an, însă, site-ul a reușit să publice câteva articole aparținând și altor autori.

Activități periodice

a) Evenimente

Activitățile continue au privit: Școala de Integritate, Grupul Glia, participarea la FDI, programul de tutorat în mediul academic, conferința Michelle Bergadaà.

Activități continue

b) Documentare, informare, redactare, secretariat

Activități continue:

- producerea de conținut (text, imagine) pentru Site-ul și pagina de Facebook CARFIA;
- corespondență în vederea inițierii, dezvoltării și promovării activităților CARFIA în limbi străine (franceză, engleză);
- informarea la zi cu evoluțiile domeniului academic din România, din Europa și din America de Nord, cu precădere privind problematica eticii și integrității academice;
- documentarea privind cadrul instituțional-legislativ al mediului academic din România;
- participarea la dezbaterile pe teme de etică și integritate academică în spațiul public (emisiuni radio, emisiuni tv, interviuri, lansare de cărți).

În noiembrie/decembrie, au loc:

- Analiza activităților desfășurate în anul 2020 și redactarea *Raportului de activitate CARFIA 2020* și a *Planului de activități 2021*.
- Pregătirea adunării generale CARFIA din 18.12.2020, pe platforma Zoom

Prof.dr. Marian Popescu, director onorific

Dr. Constantin Brîncuș, documentarist

9 Decembrie 2020